

P

AVLVS uinctus Christi Iesu, & Timotheus frater Philemoni dilecto fratri, & laborum nobis participi, & Appia sorori charissimæ, & Archippo cõmilitoni nostro, & domesticæ eius Ecclesiæ: Gratia uobis & pax à deo patre nostro, & dño Iesu Christo.) Vt dignitatem epistolæ a se missæ faceret, ab iniuria sua cœpit. Sicut enim peccati causa uinciri opprobriũ est, ita econtra pro Christo custodiæ uincula sustinere maxima gloria est. Eo enim tempore quo hanc epistolam misit, in custodia erat. Quãuis clericus non fuerit Philemon, tamen intererat ecclesiasticis necessitatibus causa deuotiõis, unde participem hunc dicit laborẽ. Sunt enim multi, qui cũ sint digni, excusant tamen infimos semetipsos iudicãtes tanti ministerij, unde ueri digni apparẽt. ¶ Gratias ago deo semper, mentionem tui faciens in orationibus meis audiens fidem tuam & charitatem, quam habes in domi- nũ Iesum, & in omnes sanctos, ut cõmunicatio tua accepta fiat in agnitione omnis boni, quæ in nobis est in Christo.) Gaudere se dicit, & deo gratias referre in precibus suis, quia firmus erat in fide, & bonis operibus insistebat. Qui enim diligit Christum, probare hoc debet in seruos eius, sciẽs dominum sibi imputaturum quicquid constiterit erogatum in seruis. Apostolus tamen hoc se dicit addere precibus, ut operatio eius cum cognitione fiat bonitatis, hoc est ut tali hoc mēte operetur, ut in futurum huius rei expectet mercedem. ¶ Gaudium enim magnũ habui, & cõsolationem super charitate tua, quia uiscera sanctorum requieuerunt per te frater.) Manifestum est quia idcirco se significat lætũ esse, quia sanctorũ necessitatibus utensilia ministrabat, unde plus gaudet, & certus ex hoc quia obsequeretur & mādatis eius, quẽ constat esse potiorem. ¶ Qua propter multã fiduciam habens in Christo imperandi tibi, quod ad rem pertinet, propter charitatẽ magis deprecor, cũ talis sis sicut Paulus senex, nũc autẽ & uinctus Christi Iesu.) Quantũ ratio

exigebat, dignum erat imperare discipulo magistrum
& fiducia apostolicæ autoritatis. Sed quia uir bonus erat
Philemon, per affectum illum prouocatur obaudire, quasi
coæuum ætatis, & uinctum Christi Iesu, id est, obligatū
negocijs dominicis, uel propter nomen eius subiectū uin-
culis, sicut erant & ipsi apostoli. Tales enim fuerunt Iu-
das & Syleas, qui cum ex plebe essent primores inter fra-
tres obligauerant semetip sos dominicis actibus, ut unā
cum apostolis coagonizarent propter fidem dei, unde
Syleas particeps laborum inuenitur apostoli. ¶ Obsecro
te de meo filio, quem genui in uinculis Onesimo quodā
tibi inutilem, nunc uero tibi mihiq; utilem, quem remis-
si ad te. Tu autē illum idem sicut mea uiscera suscipe, quem
ego uolueram apud memetipsum retinere, ut pro te mi-
hi ministraret in uinculis Euangelij: sed contra tuum cō-
silium nihil uolui facere, ut non uelut ex necessitate bo-
num tuum esset, sed uolūtarium.) Non magnum est hu-
mitem inclinare se, laudabile uero sublimem uirum hu-
miliare se. Ideo Apostolus rogat eum, cui imperandi ha-
bet potestatem, ut in omnibus forma sit ad profectum me-
ritorum. Onesimum ergo profugum decurrentem ad di-
uinum auxilium, cum esset in custodia urbis Romæ, bap-
tizauit Apostolus uidēs in illo utilitatis spem. Quem sic
commendat, ut suum animum in illo significet idoneū
ex inutili factū, tã secularibus q̄ diuinis obsequijs. ¶ For-
sitan enim idcirco recessit ad horam, ut æternum illum
reciperes, non iam uelut seruum, sed pro seruo dilectissi-
mo fratrem, maxime mihi: quanto autem magis tibi
& in carne & in dño?) Onesimus offenso domino, proprio,
confugit longa peregrinatione ad Apostolum, ut osten-
deret se nō ad hoc recessisse ut delicti esset obnoxius, sed
ut oblitteratis peccatis utilis reuerteretur, intantum ut
non solum dño suo æqualis fieret meritis, sed ipsi magi-
stro frater. Et ne Philemon aliquod ut assolet, quasi dñs
aduersum seruum fastidium inflationis pateretur, humili-
at illum, cum dicit illum fratrem & in carne & in dño
ut sublata humanæ cōditionis causa: quia oēs ex uno su-
mus

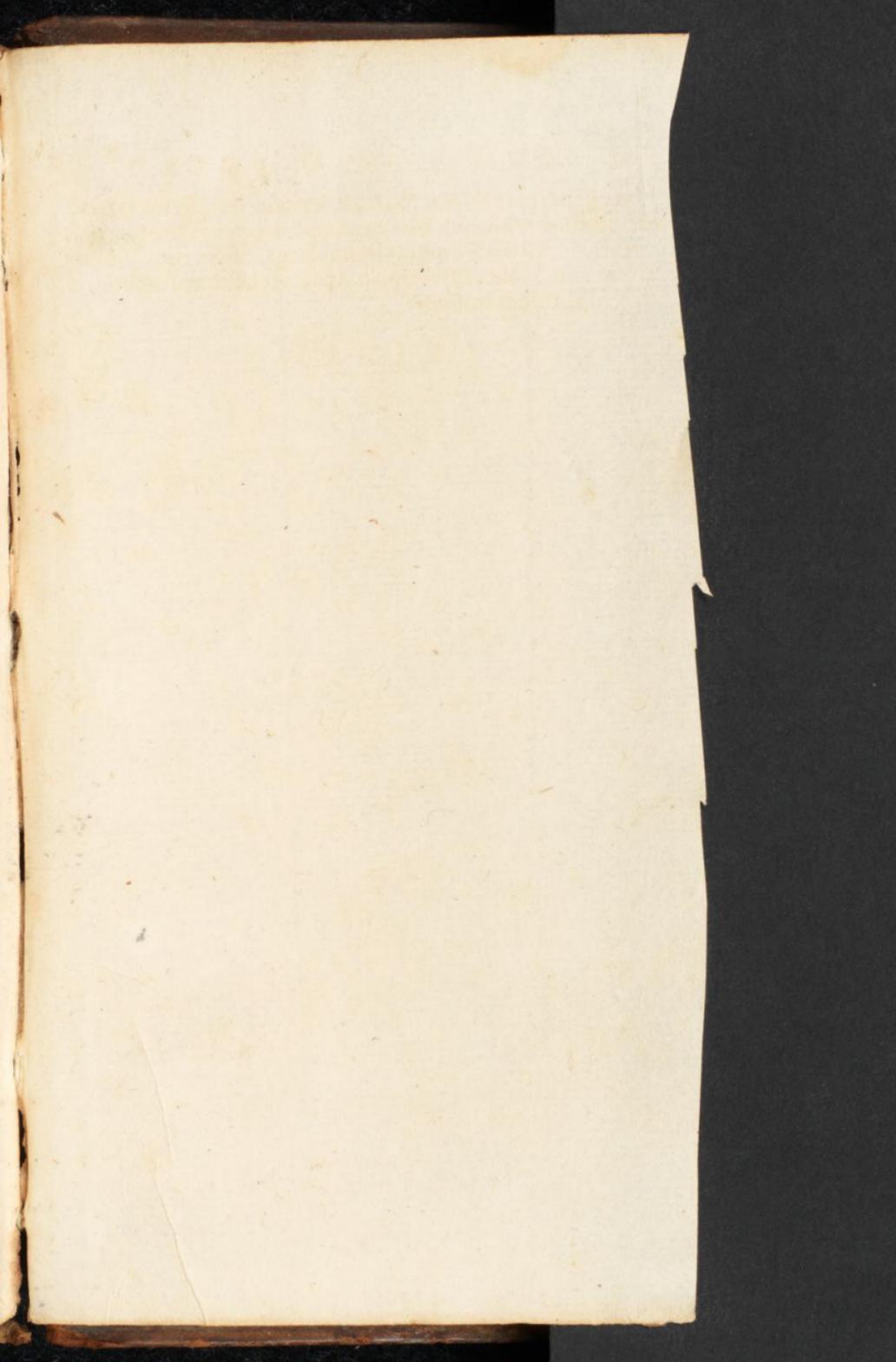
mus **A**d am, fratres nos cognoscamus, maxime cum fides accedit media, quæ omnem superbiam amputat. ¶ Si ergo habes me socium, assume illum sicut me.) **T**antum se affectum habere circa **O**nesimum ostendit, ut tunc **P**hilemonem, quem superius laudat, participem suum dicat si istum sic susceperit sicut **A**postolum. **H**oc est enim quod dixit **S**alomon: **S**eruo sapienti liberi seruiunt. **Q**uod dictum terrori est **P**hilemoni, ut saltem uel hac causa assumeret eum, si charitate flecti nõ possit. ¶ Si autem aliquid læsit te, aut debitor est, hoc mihi imputa.) **N**unc excusationem iracundiæ conuellit, ne forte sic læsum se esse ab eo quæreretur, ut illi ignoscendum minime uideretur. **Q**uod si esset, sibi imputandum dicit, per quem regni cælorum hæredes futuri sunt, quæ ante peccauerunt. ¶ Ego **P**aulus scripsi mea manu, ego reddam, ut non dicam tibi quod etiam tempus mihi debes.) **S**i qua offensa est **O**nesimi, cautionem suam testatur esse idoneam, ut pro illo satisfaciatur. **E**t ut uerum loquatur, suberigit se & dicit, quia minus ab illo exigit quàm debere probatur. **I**n seruo enim cogitur satisfacere qui seipsum debito onerat. ¶ Ita frater sic ego te fruar in domino, refoue uiscera mea in **C**hristo: si dudicam habens obauditionis tuæ scripsi tibi, sciens quia super quam dico facies.) **M**odo blauditur, ut obauditio eius uoluntaria sit, ut possit fructum habere. **S**ic enim prouocat eum, ut amplius faciat quàm postulatur ab eo. **S**olet enim fieri, ut quæ uidet bene de se sentire, meliorem se præbeat. ¶ Simul autem præpara mihi hospitium, spero enim quod per orationes uestras donabor uobis.) **U**t sollicitiorem illum faciat & magis obediat, uenturam se esse illis significat. **S**olent enim absentes contemni. **E**t ut quid **A**postolus hic adhuc esse non dedignatur, qui semper tædia passus est & exitia, cædes, persecutiones ac uincula: & cuius requies non erat nisi in solo **C**hristo: **S**ed propter profectum credentium, ut & inimicos crucis **C**hristi confunderet, ad dei gloriam augmentandam carnem suam passionibus offerebat, ut animæ suæ & corpori coronas immortalitatis acquireret. ¶ Saluta te **E**paphras cõcaptiuus

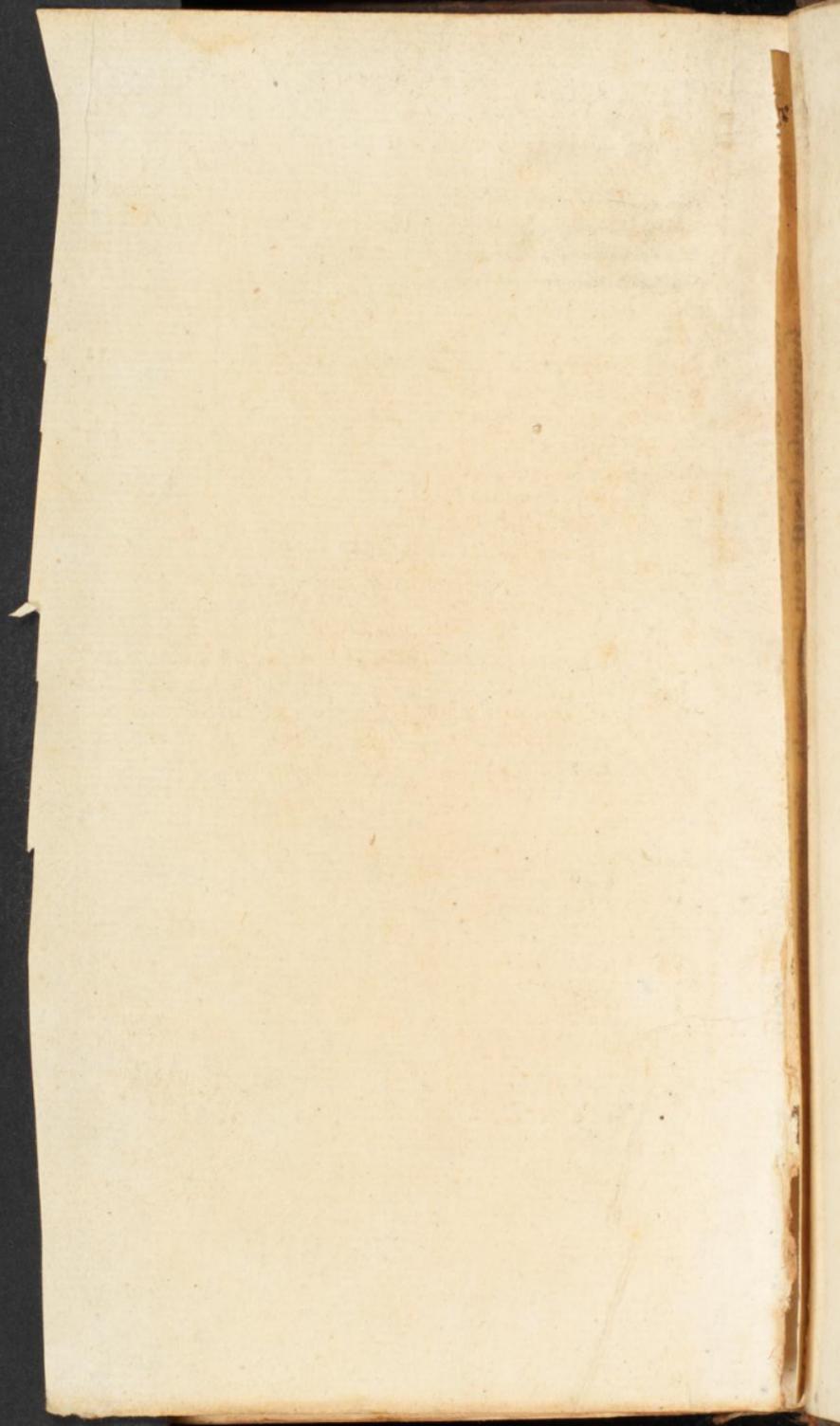
Eccles. i.

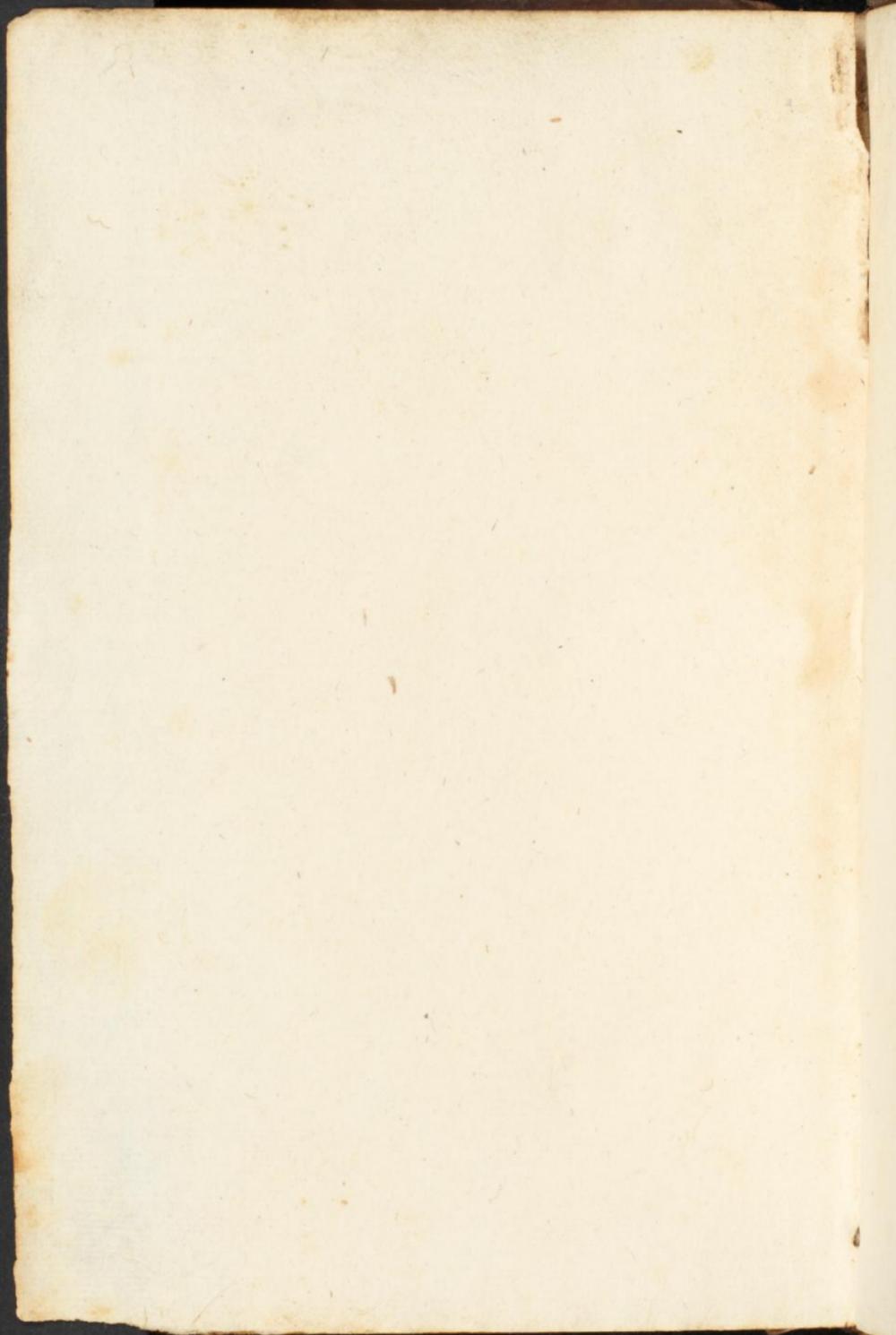
584 **COMMENT. D. AMBRO.**

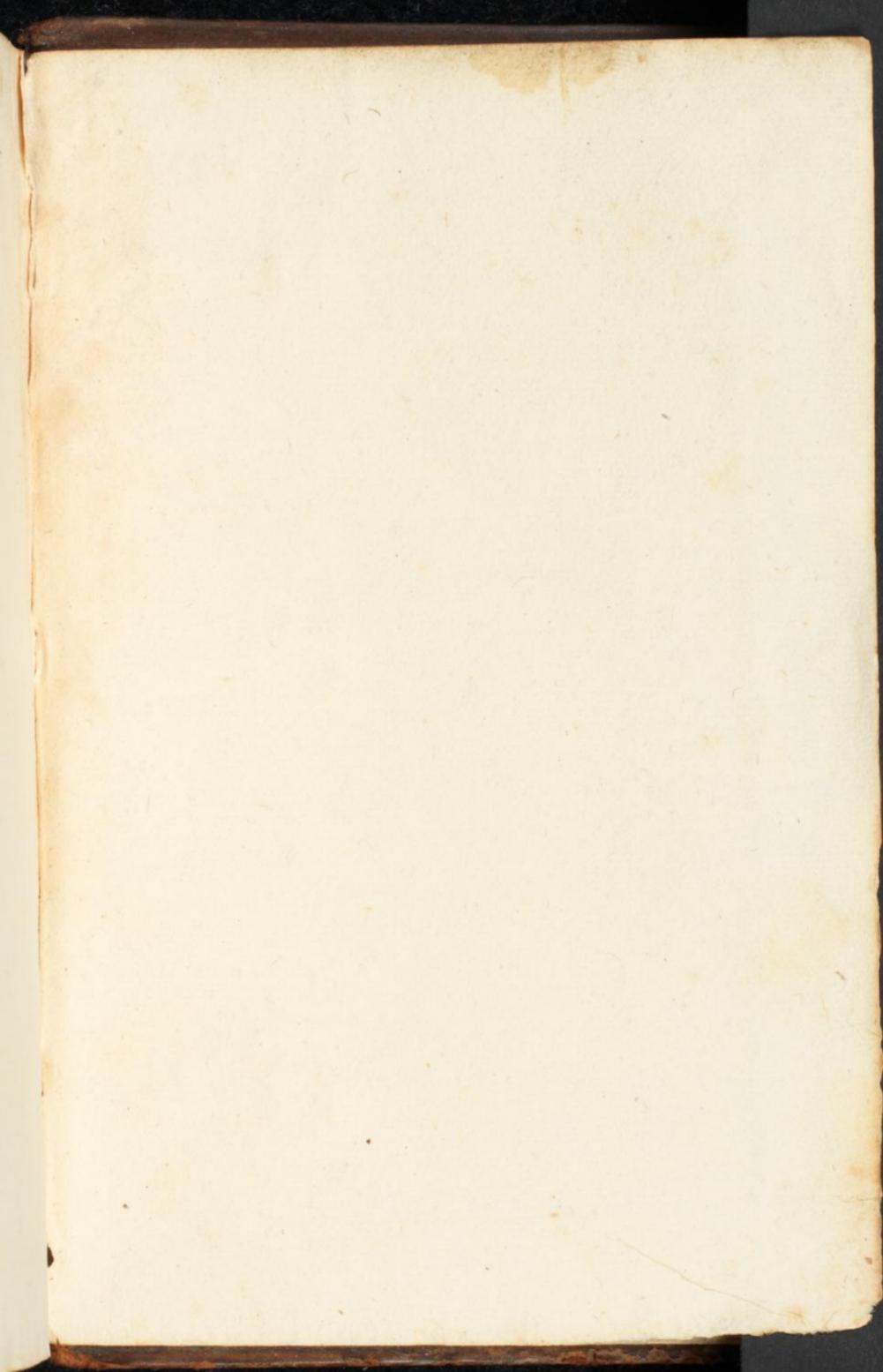
meus in Christo Iesu, Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas adiutores mei.) Hos omnis participes glorię suę testatur. Gratia domini nostri Iesu Christi cum spiritu uestro.) Hęc subscriptio Apostoli est confirmantis epistolam missam.

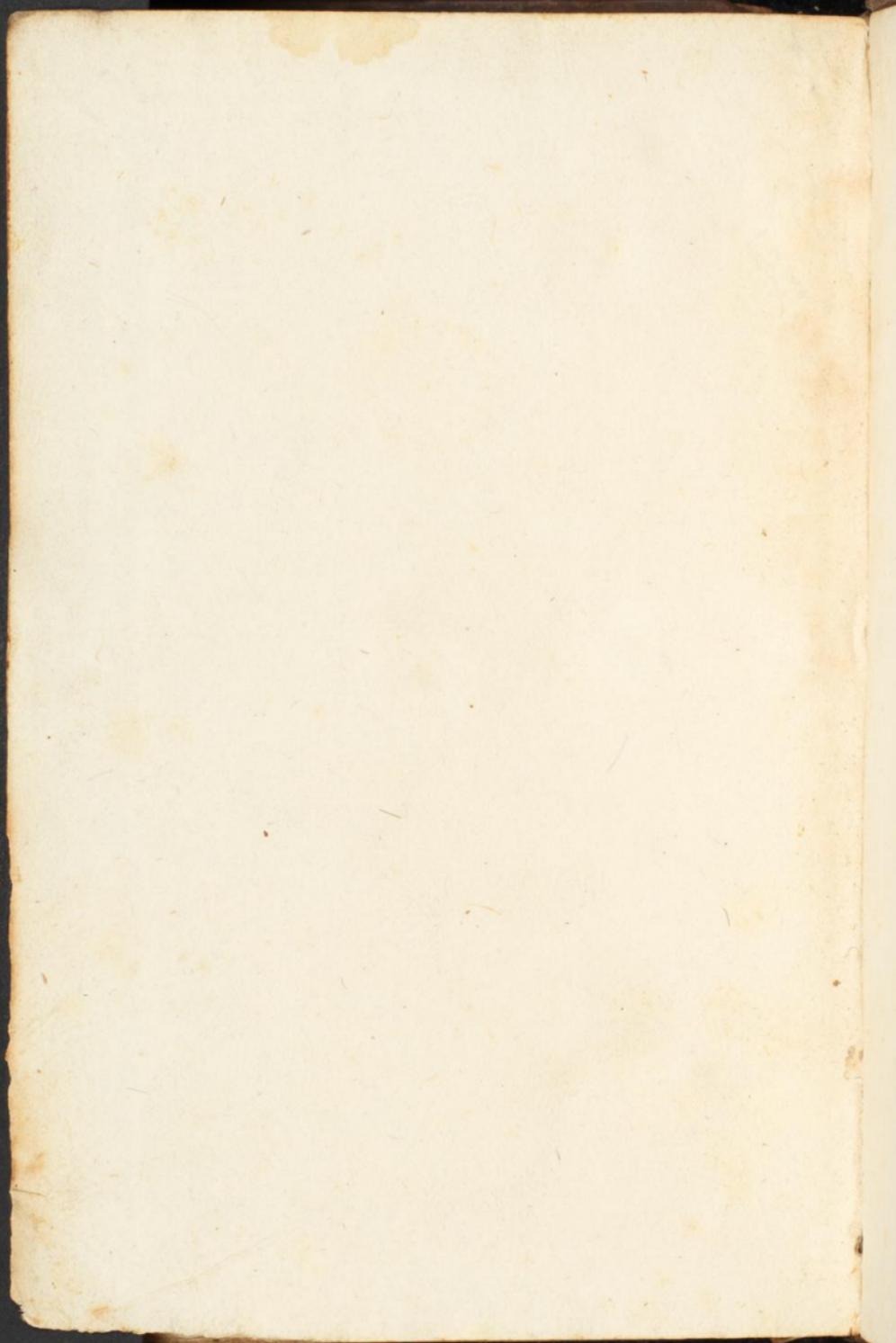
FINIS.

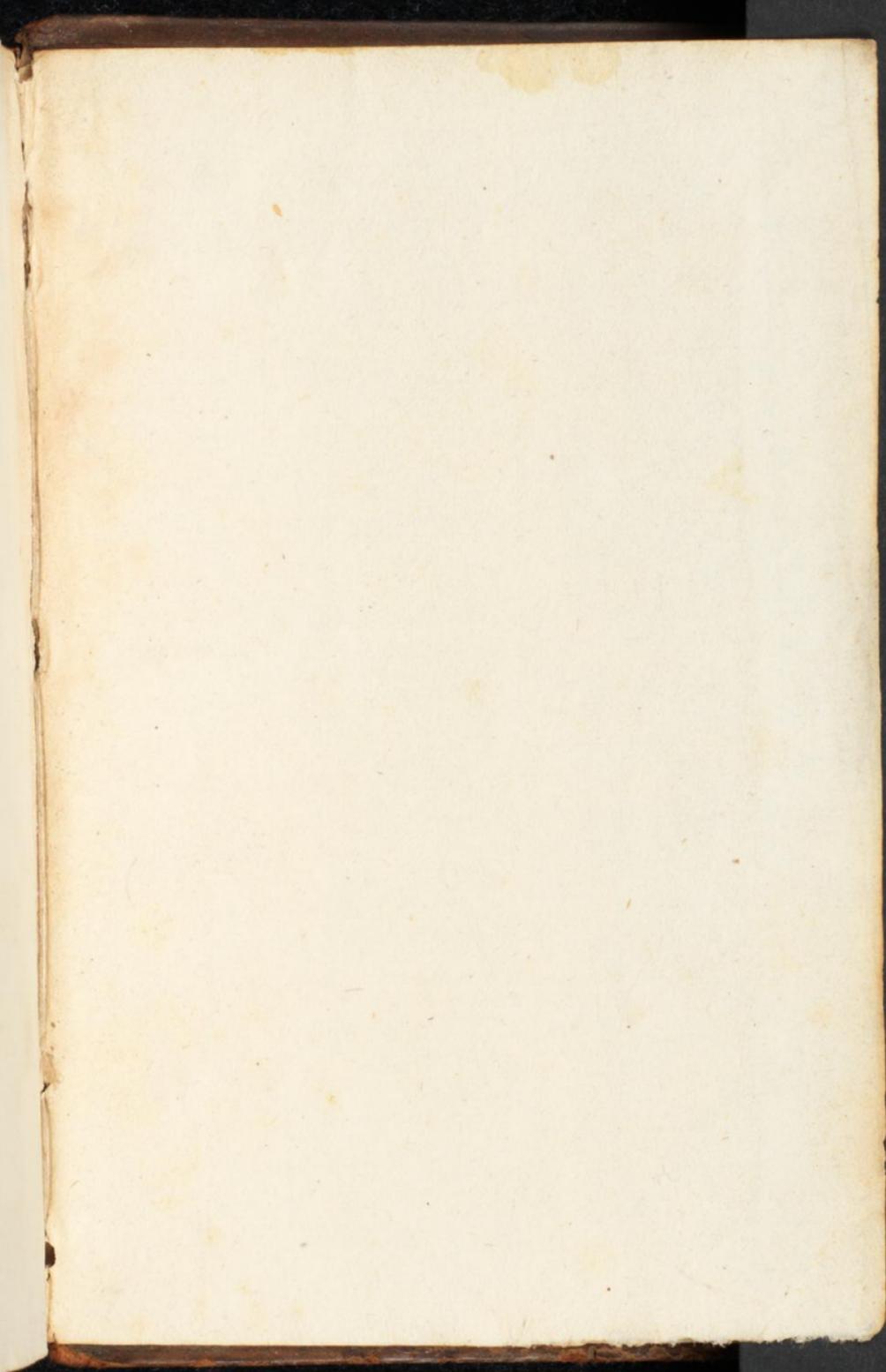

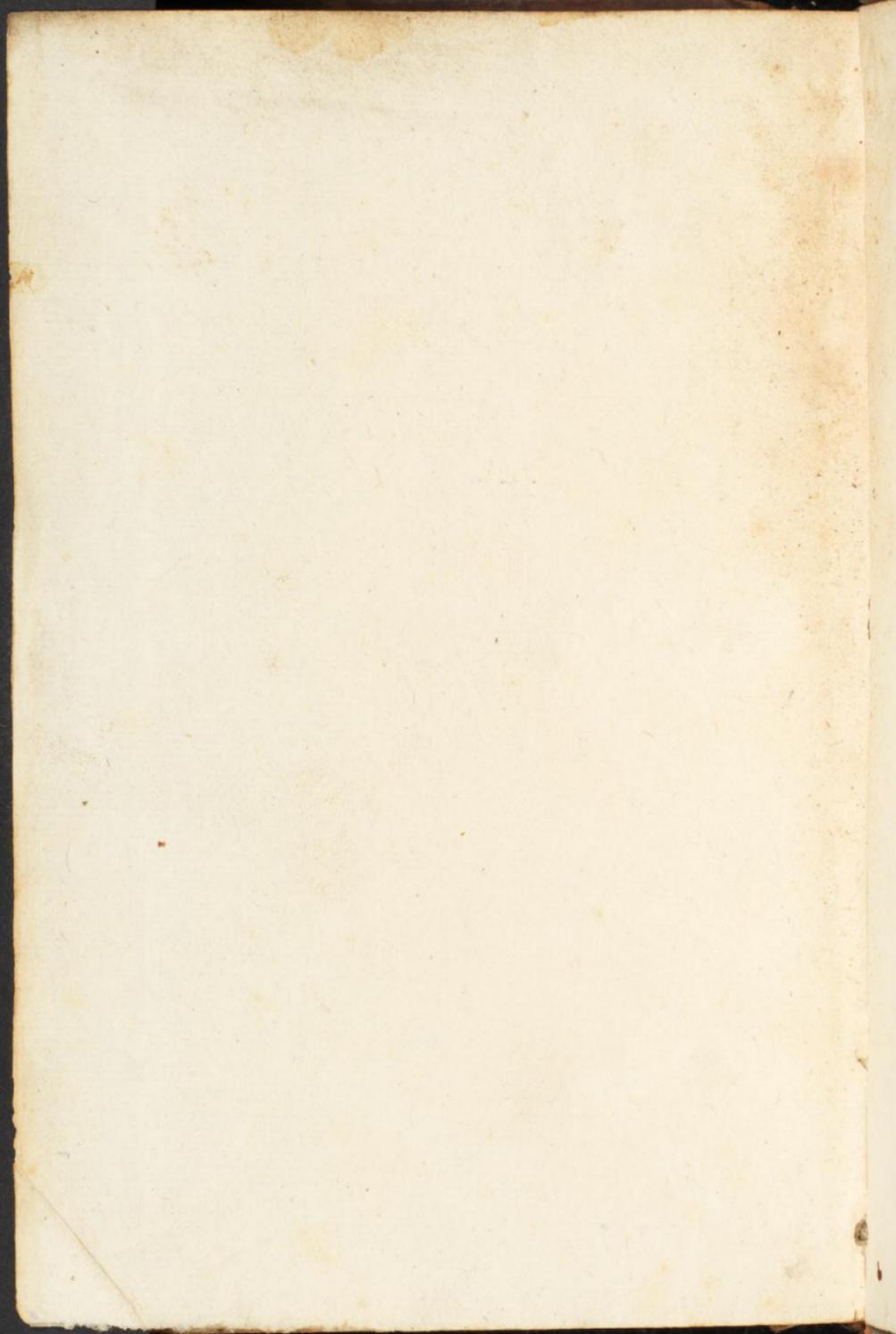

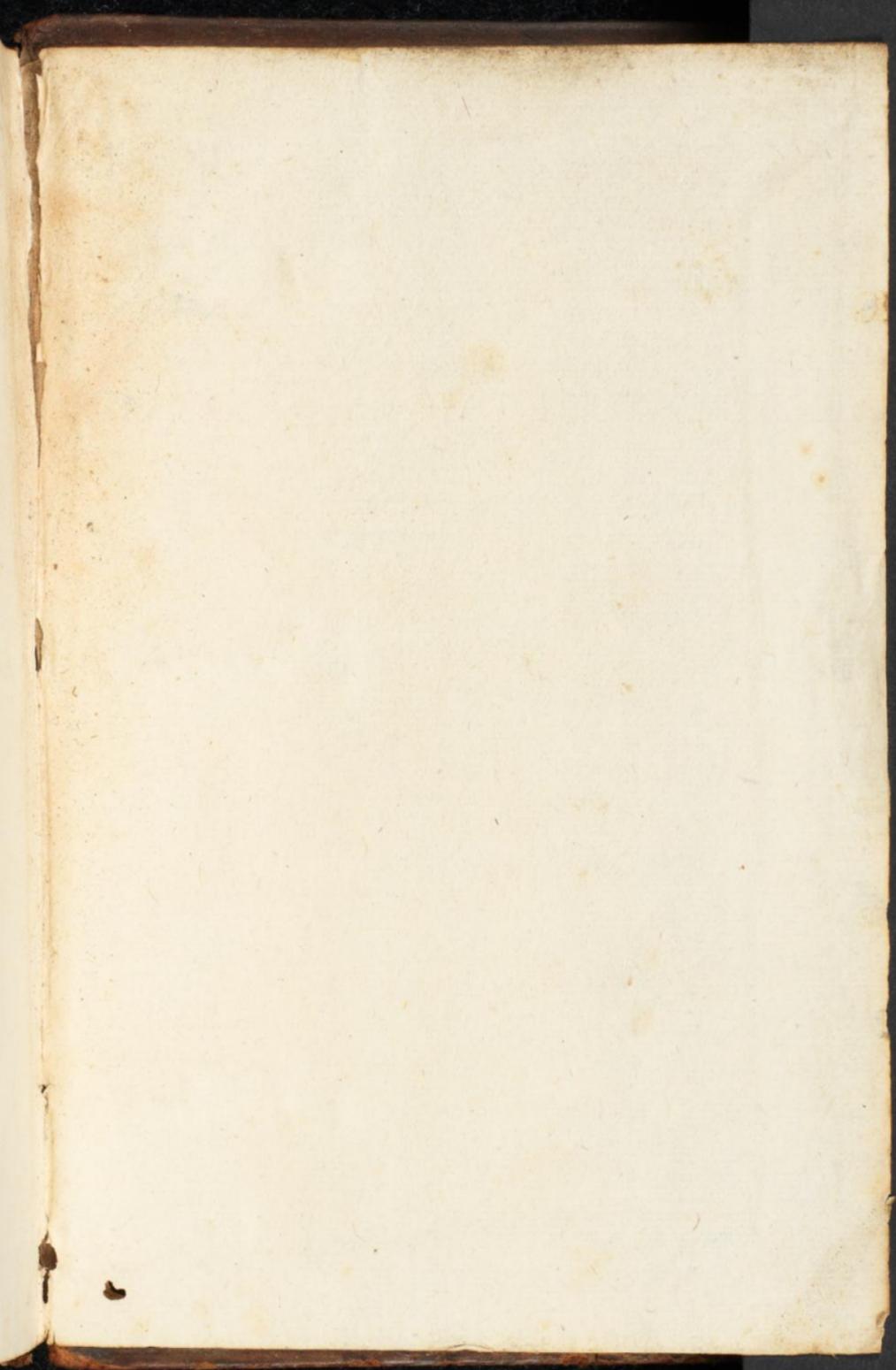

1770